

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 562/2021-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Františkom Hadušovským, Cyrila a Metoda 2, Rožňava, proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č. k. 3 T 46/2019 z 3. septembra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 8. novembra 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 47 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) uznesením Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 T 46/2019 z 3. septembra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie okresného súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol trestným rozkazom okresného súdu č. k. 3 T 46/2019-95 z 9. mája 2019 (ďalej len „trestný rozkaz okresného súdu“), ktorý nadobudol právoplatnosť 24. mája 2019, uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, ktorého výkon bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov.

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 419 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 50 ods. 4 Trestného zákona rozhodol, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia trestným rozkazom okresného súdu neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov sa vykoná, pričom sťažovateľa pre výkon tohto trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Prípisom č. k. 3 T 46/2019 z 21. septembra 2021, ktorý bol sťažovateľovi doručený 24. septembra 2021, vyzval okresný súd sťažovateľa na nastúpenie do výkonu trestu odňatia slobody najneskôr do 12. októbra 2021.

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ 4. októbra 2021 sťažnosť a následne 6. októbra 2021 podal aj žiadosť o odklad výkonu trestu odňatia slobody.

Príslušný súdny spis okresného súdu bol na účely rozhodnutia o sťažnosti sťažovateľa predložený Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), ktorý o nej do podania ústavnej sťažnosti (t. j. do 8. novembra 2021) nerozhodol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že okresný súd: 1. o nesvedčení sa sťažovateľa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia rozhodol arbitrárne, keďže podľa názoru sťažovateľa sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia nedopustil žiadneho protiprávneho konania; 2. ustanovenie § 50 ods. 4 Trestného zákona aplikoval mechanicky a príliš formálne; 3. opomenul sťažovateľovi prideliť obhajcu podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku napriek „*právnej negramotnosti*“ sťažovateľa.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 47 ods. 2 charty napadnutým uznesením okresného súdu, zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.

Sťažovateľ zároveň ústavný súd požiadal o odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 47 ods. 2 charty napadnutým uznesením okresného súdu.

Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že okresný súd arbitrárne rozhodol o nesvedčení sa sťažovateľa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, pričom zároveň sťažovateľovi opomenul ustanoviť obhajcu podľa § 37 ods. 2 Trestného poriadku.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

9. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto ústavnú sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu. Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, ktorých porušenie sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

10. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu po zistení nedostatku právomoci v konaní pred ústavným súdom už nie je potrebné skúmať, či sú alebo nie sú splnené ďalšie procesné podmienky. Tomuto postupu totiž bráni zistený nedostatok neodstrániteľnej procesnej prekážky spočívajúci v nedostatku právomoci ústavného súdu.

11. Podľa § 419 ods. 1 Trestného poriadku o tom, či sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil alebo či sa nariadi výkon trestu odňatia slobody, rozhodne príslušný súd na verejnom zasadnutí. Na verejnom zasadnutí rozhodne tiež o prípadnom predĺžení skúšobnej doby.

Podľa § 419 ods. 2 Trestného poriadku proti uzneseniu podľa § 419 ods. 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

12. Sťažovateľ podal proti napadnutému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, o ktorej má rozhodnúť krajský súd. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, o ktorom bude krajským súdom aj rozhodnuté.

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie (bod 1 výroku tohto uznesenia).

14. Pokiaľ ide o sťažovateľov návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z predchádzajúcich bodov časti III odôvodnenia tohto uznesenia) je zrejmé, že v danom prípade nie sú splnené predpoklady stanovené § 129 zákona o ústavnom súde na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, a preto ústavný súd návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu nevyhovel (bod 2 výroku tohto uznesenia).

15. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 2021

Peter Molnár
predseda senátu